

Samenvatting preek 'Geloof en cultuur' – 24 november 2019

Schriftlezingen: Mat 5 v 13 t/m 16 en Handelingen 17 vers 15 t/m 23

Een christen is geen kameleon en ook geen kangoeroe. Een kameleon past zich volledig aan zijn omgeving aan en een kangoeroe is van oorsprong een eilandbewoner. Zowel het een als het ander past niet bij het christelijk geloof. Het heeft ermee te maken dat Jezus ons typeert als het zout van de aarde. Dat wil onder andere zeggen we wel in de wereld staan, maar niet van de wereld zijn. Maar hoe sta je dan in die wereld en hoe ga je om met de cultuur om je heen? In antwoord daarop gaan we langs vijf piketpaaltjes: 'Christen tegenover cultuur', 'Christen van de cultuur', 'Christen boven de cultuur', 'Christen in conflict met de cultuur' en 'Christen verandert van binnenuit de cultuur'.

Christen tegenover cultuur

Geloven in Jezus vraagt om een radicale breuk met het leven dat je leidt. Als je dat Bijbels wil verankeren dan kun je zeggen: de oude mens is afgedaan, de nieuwe mens is aangetrokken. Toch loop je in de praktijk vroeg of laat vast als je kijkt naar de omliggende wereld. Je kunt je niet volledig terugtrekken of alles negeren.

Christen van de cultuur

De cultuur, de wereld om je heen is niet je vijand, maar je vriend. Met wie je in gesprek gaat. In eerste instantie zien wij dat Paulus doet in Handelingen 17. Hij is in Athene en hij zoekt letterlijk de mensen op waar ze zijn. En hij praat met hen mee. Hij sluit bij hen aan. En als je deze benadering volgt dan kijk je dus heel positief naar de wereld om je heen. Toch vraagt het geloof ook van je om bewuste keuzes te maken die soms tegen de maatschappij ingaan.

Christen boven de cultuur

De cultuur is niet meteen fout of goed, maar is waardevrij. Je ziet het als een kanaal, waar ook het christelijk geloof doorheen kan stromen. Zo haakt Paulus in op het altaar voor de onbekende god en geeft hij er een eigen draai aan. Ook wij kunnen dat vandaag de dag doen (denk aan The Passion, waar seculiere nummers 'verchristelijkt' worden). Toch zal dit ook verwijdering op kunnen leveren, omdat veel mensen het niet mee willen maken of doof zijn voor de diepere laag.

Christen in conflict met de cultuur

Soms komt je geloof in botsing met de cultuur. Je wordt ertoe aangetrokken en tegelijk wil je op afstand blijven. Dit laat iets zien van wat geloofstaal inhoudt: het is al waarheid, maar ook werkelijkheid aan het worden. Je leeft tussen het 'reeds' en 'nog niet' van het Koninkrijk van God en daarom is er nog altijd strijd. Hoewel al bekend is wie het gaat winnen, wordt de strijd nog wel uitgevochten.

Christen verandert van binnenuit de cultuur

Iedere benadering heeft zijn eigen waarde, maar de laatste lijkt toch het meest evenwichtig te zijn. Je zoekt dan wel aansluiting bij de cultuur, in het besef dat niet alles goed is en je ook niet alles over moet nemen. Om daar een weg in te zoeken, probeer je de cultuur van binnenuit te veranderen. Een Bijbelse verankering van deze benadering is te vinden in Romeinen 12, waar Paulus zegt: 'En word niet aan deze wereld gelijkvormig, maar word veranderd door de vernieuwing van uw gezindheid om te kunnen onderscheiden wat de goede, welbehaglijke en volmaakte wil van God is.' Dit is wat Paulus uiteindelijk ook doet in Handelingen 17. Hij geeft er blijk van dat hij vertrouwd is met de cultuur, hij speelt er op in, haakt erbij aan, maar zet dan wel vervolgstappen. Niet als betweter boven, maar als een getuige naast de mensen. Zo probeert hij het Evangelie corrigerend te laten doorwerken op de cultuur door van binnenuit erbij aan te sluiten. In dat spoor hebben wij voluit onszelf te zijn, terwijl we de wereld om ons heen niet uit het oog verliezen. Zoek verbinding, wees vol van liefde en geduld en maak waar wat je in Christus bent: zout!